

ВАРНАНСКИ ОБЩИНСКИ ВЕСТНИКЪ

Journal de la municipalité de Varna

Издава Варненската градска община — Organe officiel de la mairie Varna.

Излиза двуседмично — редактира комитетът.

Цена 1 лева.

Абонаментъ за България:
за година — 50 лв.
за 6 месеца — 30 лв.

ОБЯВЛЕНИЯ:
официални по 250 лв. на кв. см.
търговски — по споразумение

Всичко за вестника
се изпраща чрезъ кметството
— Варна.

ВАРНЕНСКА ГРАДСКА БИБЛИОТЕКА

Единъ отъ общинскитъ културни институти, който заслужава нашето просвътено внимание е *Общинската библиотека*.

Презъ 1935 г. броятъ на книгитъ въ градската библиотека е 34,180. Днесъ този брой възлиза на 40,158 тома. Общиятъ прирѣстъ следователно въ разстояние на 2 и пол. години е 5,978 тома. Приблизителната номинална стойностъ на това книжовно богатство е 6,000,000 лв. Въ библиотеката тази година се получаватъ 81 списания и вестници. За покупка на книги и абонаменти отъ 1935 год. до 15 май т. г. сж изразходвани отъ общината 78,317 лв. За сжщото време библиотеката е имала 108,218 посещения, а само читалнята за периодически печатъ — 55,184. За сжция периодъ отъ време сж раздадени 56,730 книги за прочитъ. Щатниятъ персоналъ на библиотеката се състои отъ 6 души. Уредникъ-библиотекаръ на библиотеката е г. Добринъ Василевъ, който работи съ рѣдко усърдие, търпение и ентузиазъмъ. Благодарение нему библиотеката днесъ притежава 40,000 каталожни фишове (картони), въ които по азбученъ редъ е изброена литературата по известни въпроси. Тази огромна работа продължава и улеснява ученици, студенти, публицисти при третирането, на научни теми. Въ този периодъ отъ време 65 души интелектуалци сж намирали временно работа въ библиотеката.

Интересътъ на публиката къмъ библиотеката е много голъмъ. За нещастие обаче, тъсната и неудобна наета библиотечна сграда се явява една сжщественна прѣчка за нейния правилень развой. Въ близкитъ години

библиотеката ще трѣбва да се приюти въ своя собствена, строена по специалень планъ сграда.

Зная, че значителна частъ отъ духовния елитъ на града смѣта, че общината проявява много слабъ интересъ къмъ библиотеката. Колко жестоко се лжсатъ тия просвътени хора! Она, който управлява е принуденъ да градира нуждитъ на единъ градъ и да имъ отдава съответния коефициентъ на задоволяване. Нека съобща на интересуващитъ се отъ въпроса, че общината изразходва за общинската си библиотека годишно: 1) персоналъ — 200,000 лв. 2) наемъ 54,000 лв. 3) отопление и освѣтление 100,000 лв., покупка книги 30,000 лв. или всичко 384,000 лв.

Отъ 1935 г., общината пое издрѣжката и на читалнята, за което плаща 18,000 лв. наемъ безъ отопление и освѣтление. Не е безинтересенъ факта, че презъ 1926 г. читалищното д-во е плащало абонамента на 86 периодически издания получавани отъ библиотеката. Днесъ отъ 81 периодически издания 59 се плащатъ отъ общината, а само 12 отъ читалищ. д-во.

Общинската библиотека и читалня заслужаватъ нашето внимание, защото интересътъ къмъ четенето не е престаналъ въ нашия ученолюбивъ градъ. Община и частна инициатива сж длъжни да създаватъ условия за духовния развой на варненци. Нека до китния театъръ — гордостта на Варна — се издигне и другиятъ културенъ храмъ въ града ни — Варненската градска библиотека и читалня!

Инж. П. Куртевъ
Пом. Кметъ

Библиотекитъ сж мѣрилото за културата на единъ народъ.

Д-ръ Ст. Ив. Стояновъ

Театралното дѣло въ Варна

Историята на българския театъръ е благодарна работа за историкографа, защото той ще може не само да хвърли свѣтлина върху процеса на неговото творческо развитие, но и да го уясни като една внушителна проява на нашия духовенъ животъ.

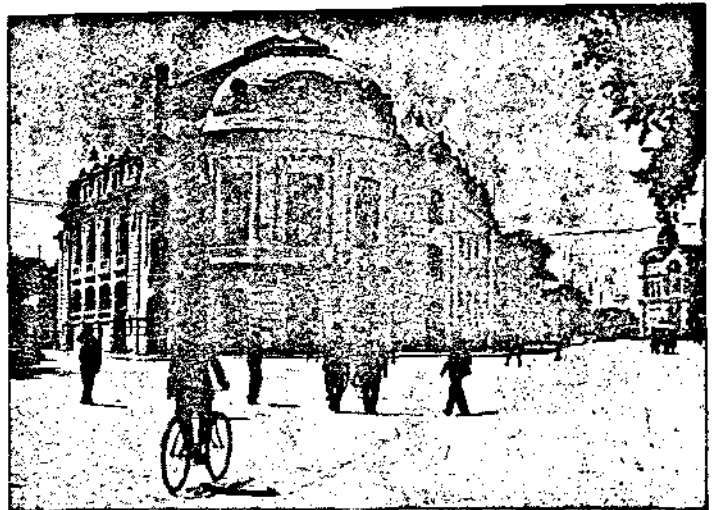
Настоящитѣ бележки иматъ за целъ да проследятъ бѣгло стѣпкитѣ на театралното дѣло въ Варна, отпечатани ту по-незабележимо, ту по-дълбоко върху историческия пѣтъ на нашия градъ, който съдбата на българския народъ поставя често въ горящия фокусъ на своитѣ превратности.

Не може да се установи съ положителност, дали въ Варна преди освобождението сж давани театрални представления. Споредъ Г-нь Хр. Мирски, по сведения, почерпани отъ кореспонденцията на Кр. Мирски, веднага следъ освободителната война, въ 1879 г. се е образувала българска театрална труппа. Сжщата труппа е представила на 10 и 11 февруарий 1879 г. драмата „Стоянъ войвода“ съ благотворителна целъ. Обаче наченкитѣ на една по-системна театрална дейностъ можемъ да отнесемъ едва къмъ 1880-1882 г., когато любители театрали, най-вече учители и ученици за по-дължително време палватъ огъня на Мелпомена. Изнесенитѣ отъ тѣхъ пиеси: „Иванку“, „Скжперникътъ“, „Геновева“, „Ревизоръ“ указватъ благотворно влияние, чийто отгласъ долавяме въ сформиралата се при основаната по инициативата на Кр. Мирски въ 1883 г. „Книжовна дружина“ театрална труппа. Труппата е давала своитѣ спектакли въ несществуещата вече „Конкордия“, най-старата зала въ Варна. Подъ ръководството на Хараланъ Ангеловъ и Д. Кирановъ сж изнесени голѣмъ брой български и преводни пиеси, между които: „Хубавата Сидония“, „Райна Княгиня“, „Покръстването на Преславския дворъ“, „Иванку“, „Поевропейчането на турчина“ (Войниковъ), „Ревизоръ“, „По неволя докторъ“, „Хитрости скапинови“ (Молриеръ).

Посещението презъ 1892 г. на създалия въ историята на българския театъръ епоха Софийски театъръ „Основа“ дава новъ потикъ на театралното дѣло въ града. Двадесетдневното му гостуване засилва пробудилия се вече театраленъ интересъ и кметътъ Кр. Мирски натоварва Ив. Кожухаровъ отъ „Основа“ да образува градски театъръ въ Варна. Кожухаровъ успѣва да изпълни възложената му мисия, като привлѣча млади сили отъ София, между които сж: Хр. Ганчевъ, Фр. Фратевъ, Коста Стояновъ, Кица Стоянова и др. и театърътъ започва да функционира още сжщата година въ новопостроената „Зала Съединение“.

Въ своя репертуаръ „Варненскиятъ театъръ“, който можа да се задържи до 1897 г., изоставя Войникова, като дава предпочитание на чуждитѣ класически и романтични пиеси, които господствуватъ дълго време на нашата сцена.

Презъ 1898 г. изниква театърътъ „Напредъкъ“, който подъ директорството на П. Преславски и подъ режисьорството на: Ст. Бъчваровъ, Фр. Фратевъ и Ив. Кожухаровъ можа да просществува съ известни прекъсвания до 1912 г. Въ него сж гастролирали артисти отъ други наши театри, а сжщо така и отъ Загребъ и Люблина. Въ репертуара му виждаме вече по-голѣмо разнообразие.

ВАРНЕНСКИ НАРОДЕНЪ ТЕАТЪРЪ

Произведенията на много съвременни български и чужди автори оживѣватъ на Варненската сцена. За тѣзи освежителни струи въ репертуарната „Политика“ не малко заслуги има и маститиятъ театраленъ дѣецъ Матей Икономовъ, който обикаля съ своята труппа страната и въ много отношения се явява като новаторъ. Той скжсва съ рутината и сближава България съ Европа, по чийто сцени шедствува духътъ на новото време.

Презъ войнитѣ за националното ни обединение театралниятъ животъ, естествено, замира. Презъ този „Мъртавъ периодъ“ (1912-1918 г.) проблѣсватъ само отдѣлни свѣтлинки. Но 1919 година събужда отново жаждата за животъ и творчество. Нови импулси и нови сили търсятъ пѣтища за проявление. Рожба на това време е „Варненската оперетно-драматична дружба“, чийто значение за развитието на нашия театъръ и за развитието на Българския театъръ въобще не може да бжде подценено. Преди всичко тукъ получиха своето сценично кръщение актьори, които застанаха на челно мѣсто между новата генерация театрални творци: Вл. Трандафиловъ, Ст. Георгиевъ (оперетата), Мара Тотева (покойница) и др. Съ голѣмъ успѣхъ се изнасятъ пиеситѣ: „Интересътъ преди всичко“ (Октавъ Мирбо), „Химна на нищетата“ (София Белая) и оперетитѣ: „Царицата на чардаша“, „Кармозинела“ и др. Драматичниятъ театъръ се ръководи отъ известниятъ театраленъ труженикъ Г. П. Донева.

Както много добри начинания у насъ рухватъ преждевременно поради слабата материална основа, на която сж изградени, така и драм. — Оперетната дружба трѣбваше да се приближи бързо къмъ своя край. Но съ нея театралното дѣло въ Варна не умира. Общинската управа поема грижата за него, въ резултатъ на което на 13 февруарий 1921 г. се основава Варненски Общински Театъръ. За режисьоръ се повиква Стоянъ Бъчваровъ. Театърътъ заработва усилено. Щедритѣ субсидии на общината отстраняватъ най-важната прѣчка за правилния развой на театритѣ у насъ. Представенитѣ пиеси: „Фарисей“ (Б. Шоу), „Врагове“ (М. Горги), „Бобровата шуба“ (Хауптманъ), „Приказката за вълка“ (Молнаръ), „Народенъ врагъ“ (Ибсенъ), „Призраци“, „Мораль“ (Л. Тома), „Честъ“ (Зудерманъ), „Единъ царъ“ (Софокълъ), и много

други показват, че театърът напълно е съзнавал своята мисия като културно-възпитателен институт.

Въ 1923 г. Бъчваровъ напуска театъра и оставя за свой заместникъ Ив. Яневъ. Въ единъ кратъкъ периодъ отъ 9 години театърътъ смѣня нѣколко пѣти ржководителитѣ си. Следъ два сезона, презъ които на варненската сцена съ успѣхъ се подвизава и рускиятъ артистъ Шахатуни, Владимиръ Теневъ отъ Народния театъръ въ София замѣстя Янева; Теневъ работи само единъ сезонъ, за да отстъпи мѣстото си пакъ на Ив. Яневъ. За кратко време ржководството поема Г. П. Доневъ, следъ когото се връща отново Яневъ, който въ 1932 г. приключи дългия „Заласъединенски“ периодъ отъ развитието на театралното дѣло въ Варна. Ив. Яневъ заемалъ нѣколко пѣти ржководното мѣсто се прояви най-вече като добъръ организаторъ. Той работи при сътрудничество на артисти, повечето израстнали като самобитни дарования, ржководени отъ собствения си творчески устремъ. На сцената на „Зала Съединение“ за по-дълго, или за по-кратко време се задържатъ: Н. Гандевъ, Щ. Поповъ, П. Дуковъ, А. Темелковъ, П. Димитровъ, Ид. Петровъ, Хр. Диневъ, М. Богдановъ, Д. Бакаловъ, Емилия Попова, Ст. Гандева, Е. Донсузова. М. П. Димитрова, В. Пуховска, Р. Темелкова и др.

Започнатата презъ 1912 г. театрална сграда презъ това време недовършена се възправя като символъ на усиленитѣ години изживѣни отъ бълг. народъ, респ. града ни. събиратъ се левчета „по случай“ и „безъ случай“ и най-после следъ двадесетгодишни перипетии храмътъ на Мелпомена израства за предназначението си. Изборътъ на ржководителъ се спира пакъ на Стоянъ Бъчваровъ. „Новиятъ“ театъръ открива сезона на 29 ноември 1932 г. съ „Боряна“ отъ Йорданъ Йовковъ.

Ржководството, обаче, не оправдава направенитѣ жертви. Въ художествено отношение театърътъ не може да догони по-големитѣ постижения, още по-малко да ги осъществи сценично. Едно отчуждаване на публиката следъ тригодишна дейностъ говори за низходящата линия на неговия пѣтъ. Всичко това дава поводъ да се замисли за изграждане на театъра „отвътре“.

Презъ 1935 г. ржководството и артистичниятъ персоналъ се смѣнятъ. За директоръ-режисьоръ се назначава младиятъ режисьоръ Йор. Черкезовъ. Той успѣва да разреши успѣшно възложената му задача — подобренето на съставъ, който да може да се справи съ една тетрално-художествена дейностъ отъ по-голямъ стилъ.

Измежду неговитѣ сътрудници се нареждатъ патриархътъ на бълг. театъра Кр. Сарафовъ (артистъ — постановчикъ), Йор. Сейковъ, Н. Икономовъ, (артистъ — постановчикъ) Ив. Кумановъ, Коста Грандафиловъ, Итко Стояновъ, Цено Кандовъ, П. Бѣлогушевъ, П. Василевъ, К. Поповъ, впоследствие Хр. Диневъ и П. Петровъ и дамнитѣ: П. Икономова, Ел. Хранова, Р. Данчева, В. Куманова, С. Георгиева, Д. Попова.

Черкезовъ се проявява като режисьоръ, който работи по свой стилъ — екликтиченъ по сжщество, защото използва придобивкитѣ на реализма, развитъ и закрепенъ отъ московския художественъ театъръ, постоянното и неизмѣното въ класицизма, както и новитѣ търсения и насоки въ театъра на западъ. Като постановки, въ които художествениятъ усѣтъ се допълва съ театралната

ерудия изпъкватъ „първитѣ“ (П. Ю. Тодоровъ), „Островътъ“ (Братъ), „Непознатото момиче“ (Молнаръ), „Сензационенъ процесъ“ (Татко гладни сме), „Една жена лже“ (Л. Фодоръ) и пр.

Подъ топлото крило на Сарафовъ не само като постановчикъ, но и като премиеръ оживяватъ: „Голѣмановъ“, „Добре скроениятъ фракъ“, „Живиятъ трупъ“, Н. Икономовъ показва въ своитѣ постановки: „Марионетки“ „Чуждото дете“ и др. находчивостъ и творчески темпераментъ.

Нашитѣ бележки стигатъ до последния театраленъ сезонъ. Той започна при твърде неблагоприятни условия. Една по-обективна, макаръ и схематична преценка за него, ще бжде възможна, когато той се отдалечи перспективно отъ насъ.

Пазете книгитѣ!

Книжното производство въ България е много ограничено. Това се дължи на неграмотното население, което е по-вече отъ половината, а освенъ това и на високитѣ коствуеми цени при печатането на книги. Съчинения съ тиражъ надъ 5000 у насъ сж рѣдки.

Нашитѣ български библиотеки сж изобщо бедни. Рѣдко има страни, гдето библиотекитѣ да сж така неуредени, както у насъ.

При това загубата на книги отъ нашитѣ библиотеки е голѣма — тя се дължи на неподготвеността на библиотечния персоналъ, който въ грамадното мнозинство е случаенъ, на небрежностъ и главно на обсебване отъ страна на публиката, срещу което до сега законътъ не е раегиралъ.

Ето защо налага се една голѣма грижа на публиката къмъ книгитѣ отъ общественитѣ библиотеки, особено отъ страна на интелегентнитѣ и високопоставени читатели, тъй като тъкмо тѣ най-често разхищаватъ книжното имущество.

Връщането на заетата книга на време е първото задължение на читателя. Пазенето ѝ отъ повреда, отъ зацапване е голѣма необходимостъ.

Нашитѣ обществени библиотеки сж много бедни и напоследъкъ мжчно могатъ да си доставятъ книги.

Читающата публика ще помогне твърде много на учрежденията и дружествата, които ги поддържатъ, като пазятъ извънредно грижливо книгитѣ. Съ това ще се запази за много години напредъ едно голѣмо национално богатство.

Добринъ Василевъ
Уредникъ на Варненската градска общинска библиотека.

Театърътъ е най-големото училище въ живота.

Почивните станции въ св. Константинъ сж ли опасни конкуренти на курортна Варна?

Отъ както се започна строежътъ на почивни станции въ св. Константинъ и до днесъ, било въ пресата, било въ частни разговори, непрестанно се поддържа идеята, че тия станции едва ли не сж настоящитѣ, а особено бждашитѣ страшни конкуренти за правилното курортно развитие на гр. Варна. Нѣщо по-вече, нескрито се анатемосваха и анатемосватъ виновницитѣ за даването мѣста за строежа на въпроснитѣ почивни станции.

Колкото и да е скръбно, трѣбва да се подчертае, както въ много случаи, така и въ настоящия, проявлението на нашата национална черта, че бързае въ критикитѣ и преценкитѣ си.

Безъ да имаме намѣрение да обиждаме когото и да е, по силата на самата истина, трѣбва да изнесемъ следующето положение: никой отъ ония, които сж загрижени и обезпокоени, че тамъ около св. Константинъ се надига единъ опасенъ конкурентъ на Варна, не си е направилъ труда да проучи отъ респективнитѣ лица и институти, до колко този страхъ е оправданъ. Предположенията никога не сж били основа на здрави заключения; тѣ най-малко въ случая почиватъ на нѣщо реално и за това, тревогата надавана тѣй систематично, ще се види, че се дължи на недоразумение, следъ посочването на самата действителност, която е предметъ на настоящитѣ редове.

Държавата и редицата организации въ лицето на своитѣ представители, иматъ голѣмата отговорност да се грижатъ наредъ съ създаването на редъ удобства въ живота на отдѣлния гражданинъ, на първо мѣсто да се грижатъ за неговото здраве. Безъ морално и физически здравъ гражданинъ, нѣма напредъкъ. Тѣкмо тази максима е била като ръководно начало на онѣзи, които сж прегърнали благородната инициатива да се загрижатъ за народното здраве и сж поискали да построятъ почивнитѣ станции, чрезъ които да закрепятъ духа и вѣрата на оная категория държавни и общински служители и бащи на крайно бедни деца, които никога на свои срѣдства не биха могли да закрепятъ своето или на децата си здраве, при едно лѣтуване по брѣга на възлешното Черно море съ златистия му пѣськъ и чародейна сила на въздуха и слънчевитѣ лъчи.

Преди всичко отъ 12 почивни станции, болшинството сж детски. Софийското и Русенското училищни настоятелства водятъ на своя смѣтка за лѣтуване изключително бедни деца. Желѣзничаритѣ правятъ това срещу минимална такса. Чиновническото дружество и Кооперативенъ ратникъ приематъ деца отъ разни обществени срѣди. Въ пощенската почивна станция лѣтуватъ винаги въ голѣмото си болшинство чиновници съ заплати подъ 2000 лв. А въ това болшинство голѣмия процентъ сж дребни служащи, които ако не имъ се дава безплатна квартира и крайно евтина храна, биха гледали варненскитѣ брѣгове по картичкитѣ. Въ сжщата категория трѣбва да се причисли и студентската почивна станция, защото и тамъ лѣтовницитѣ студенти безъ даването имъ евтиния, биха познавали Варна по онава, което сж учили

Чаровенъ брѣгъ

Въ военната почивна станция лѣтуватъ максимално презъ сезона 180 — 200 души, а въ училищната каса 250 — 300 души.

Въ почивната станция на Варненската община лѣтуватъ сжщо 250 — 300 души. Тази станция има своето голѣмо преимущество, като единъ обектъ на пропаганда въ Полша. При разни случаи — не за да лѣтуватъ — тамъ сж идвали много видни поляци, които ставатъ искрени доброволци за пропагандиране изобщо на варненския курортъ.

Така сложенъ въпросътъ очевидно е, че тревогата на нѣкой наши съграждани за надигашъ се нѣкакъвъ опасенъ конкурентъ при „Св. Константинъ“, е неоправдана. Да се забелѣжи, че презъ 1936 г. има регистрирани 19247 лѣтовници, отъ които само 900 сж лѣтували въ почивнитѣ станции.

При това не трѣбва да се забрави едно друго положение. Непосрѣдствено до района на „Св. Константинъ“ и въ самия районъ има много частни мѣста напълно подходящи за построяване на лѣтовнишни сгради.

Кой и въ името на какво би се противопоставилъ, ако се яви нѣкое частно лице или сдружение и пристѣпи да строи хотелъ, почивна станция, вили и др.?

А такива случаи вече има: това стори Габровската Популярна Банка, а утре ще го сторятъ и Русенскитѣ девическа и мъжка гимназии, защото закупиха частни мѣста.

Вѣрно е, че общината има вече строго установено становище за да не дава свои мѣста за строежъ на почивни станции.

Обаче, когато има причини и условия, мимо разнитѣ пожелания, строежитѣ околото св. Константинъ на законно основание могатъ спокойно да се продължатъ на частни мѣста.

Да не се забрави друга една възможность. Ако на времето общината, респективно Постоянната комисиия не бѣ дала мѣста за почивни станции, не е ли явно, че инициаторитѣ за строежа на такива станции, движени отъ голѣмото чувство да отговорятъ на една вече назрѣла нужда, щѣха да отговорятъ по останалия черноморски брѣгъ.

Кой щѣше да загуби тогава?

Още друго — не е ли св. Константинъ Варна и Варна св. Константинъ?

Нека се има предвидъ, че мѣстата сж дадени подъ наемъ за почивни станции на вѣчно ползуване и че Общината има отъ тѣхъ годишенъ при-

Ст. Лефтеровъ
учителъ

Ролята на дѣтскитѣ лѣтовища

Днесъ, повече отъ когато и да било, организираното общество е проникнато отъ съзнание, че трѣбва да се създадатъ най-благоприятни условия за тѣлесното и духовно формиране на младото поколение.

Държавата, общината, обществени фактори и личната инициатива се стремятъ да направятъ отъ децата — утрешни граждани, носители на материални и духовни ценности въ живота.

Но, за да се постигне това нужно е, планомерно целесъобразна дейностъ, която да обхваща тѣхниятъ животъ въ училището и вънъ отъ него.

Този сложенъ общественъ, жилищенъ и училищенъ животъ, срѣдъ който се проявява нашето дете и свързанитѣ съ това послѣствия изискватъ отъ него премного изразходване на жизнена енергия, което става за смѣтка на тѣлесното му и душевно здраве.

Картината на детството у насъ, въпрѣки положенитѣ грижи, е нерадостна.

Вследствие нехигиеничнитѣ училищни помѣщения, строени по стари планове, безъ огледъ на нуждната квадратура и кубатура на кластнитѣ стаи, голѣмъ брой деца страдатъ отъ рахитизъмъ, сколиоза, туберкулоза и др. болести.

Паралелно съ усиления строежъ отъ страна на общинскитѣ власти на удобни и хигиенични училищни сгради, на последъкъ бързо се развиватъ и даватъ поразителни резултати детскитѣ лѣтовища.

Наистина, нѣма нѣщо по хубаво отъ това да изтръгнешъ децата отъ отрицателнитѣ градски условия и макаръ за 1 — 2 месеца да ги поставишъ въ обстановка на изобилень целебенъ въздухъ, слънце, просторъ и свобода, умѣренъ умственъ и физически трудъ, където се формиратъ навици, които оставятъ незаличими следи за винаги.

Лѣтовището е едно малко, идеално общежитие. Въ него всѣки има право, но има и задължения, които трѣбва да изпълнява най-добросъвестно. Егоизъмъ, грубостта и лошитѣ навици тукъ изчезватъ.

По нашиятъ вѣлшебенъ морски брѣгъ, лѣте изникватъ добре организирани детски лѣтовища. Това сж плодъ на организирани усилия на общини и разни комитети за лѣтни ученически лѣтовища.

(следва на страница 6-та)

Варна

Взрѣна въ морскитѣ простори
съ вѣра въ своята бжднина,
вихренъ устремъ не притвори
въ мракъ предъ вражата злина

и съ полета на орлитѣ
мощна своя пжтъ поде,
безъ да трепне предъ мъглитѣ
и на страсти отдаде.

Гледай! дивна хубавица
кипри се на морски брѣгъ,
Варна — морската царица,
гордо вѣе роденъ стягъ.

И ме гали чутна хубость,
спомня славнитѣ дѣди,
що съ възторгъ и намъ за радостъ
тукъ сломиха рой беди.

Отлетяватъ вѣковетѣ
и разказватъ въ моя гледъ
на Милетъ старъ синовецѣ
съ взоръ и устремъ смѣлъ напредъ,

гдето Хемусъ се сродява
съ златокласна равнина,
и морето поздравява
съ миръ въ лазурна ширина.

Вирено предъ менъ изреждатъ
вѣковетѣ зной и хладъ
и предъ погледа повеждатъ
богатири славни въ рать,

начело имъ вождѣтъ властенъ,
гордъ и славенъ господарь . . .
Но вследи ги сганъ вбѣсена —
мрака възвиси за царь:

Огнь, съчь, раздоръ не спрѣха
наследений твърдъ полетъ,
и надеждитѣ горѣха
съ вѣра въ устрема напредъ.

Грѣйна слънце и разпрѣсна
мракъ, заблуда безъ ответъ,
за животъ новъ пакъ възкрѣсна
Варна съ мждръ святъ заветъ.

И морето, и простора
пращатъ неи свѣтлина.
Вижда съ вѣра въвъ лазура
своята свѣтла бжднина.

ЕМ. МУТАФОВЪ

Варна е българскиятъ
Палермо, посетете го!

Влияние на дишането

върху бѣлитѣ дробеве

Ако има нѣщо, което да уврежда дихателната система и да я предразполага къмъ заболявания, това е **занемарѣване на дишането**. Ако има истинско срдѣство за оздравяване на заболялитѣ бѣли дробеве и да ги запази отъ заболяване, това сж **дихателнитѣ гимнастики**. Затова тѣ сж наречени още **броя противъ туберкулозата**.

Най-често заболяване на дробоветѣ, изобщо най-честото тежко боледуване на човѣка, е туберкулозата. Тя атакува предимно децата, и въ тази възраст е най-изцерима. Презъ периода на пубертета, човѣкъ е сжщо предрасположенъ на туберкуозна заболявания. Бѣлодробната туберкулози се причинява отъ коховия бацилъ, който вирѣе предимно въ онѣзи части на дроба, кждето има помалко достѣпъ на въздухъ — въ повечето случаи въ върховетѣ на дробоветѣ, които се намиратъ подъ и задъ ключицата. Много рѣдко срещаме туберкулоза въ долната част на дроба. На мѣстото кждето е

Въ нашата хубава странасжщо имаме образцови лѣтовища по планинскитѣ курортнимѣста, на чело на които стоятъ, като рководители видни общественици.

Ние, варненци, нѣмаме постоянно лѣтовище за деца. Въ това отношение сж ни изпреварили по-малки градове. Нашитѣ деца сж принудени да лѣтуватъ често пжти въ неудобни и непригодни помѣщения, които ежегодно промѣнятъ.

Нуждно е, Варна да създаде постоянно лѣтовище за своитѣ деца съ всички необходими изисквания за здравето имъ.

Похвална е инициативата на председателя на лѣтнитѣ ученически колонии г. Куртевъ който назначи комисия и която избра мѣсто за строежъ на лѣтовищна сграда.

А за успѣха и добритѣ резултати отъ лѣтуването отъ голѣмо значение сж качествата на длъжностнитѣ лица: лѣкаря, управителя, рководителитѣ, които трѣва да бждатъ проникнати отъ обичъ къмъ децата и добре запознати съ организацията на лѣтовищата.

Като имаме предвидъ, че въ комитета на лѣтнитѣ ученически колонии влизатъ компететни личности, изпълнени съ желание да тластнатъ нашитѣ деца къмъ по-радостенъ, слънчевъ животъ, ние дълбоко вѣрваме, че Варна, въ най-скоро време ще построи за тѣхъ изискано въ всѣко отношение лѣтовище.

попадналъ бацилтѣ се образува т. н. Knö-tchenhaltiges Gewebe*) съ която организмътъ се бори срещу бацила. При лошъ случай се развива гноенъ процесъ — при благоприятенъ мѣстото се калцифицира. Бѣлодробната туберкулоза е едно обществено зло, което би могло, при една правилна и навременна гимнастика на дишането, да се намали до минимумъ. Дълбоко вдишване и издишване значи пречистване на дробоветѣ съ въздухъ, насищането имъ съ кръвъ, както и изтласкване на всички болестотворни бацили. Дробове, които сж правили дълбоки дишания на открито, въ тѣхъ туберкуозни бацили не намиратъ почва да се развиватъ. Да дишаме дълбоко значи да се браниме срещу туберкулозата. Сжщо така и много други гръдни болести, като астмата могатъ чрезъ дълбоко дишане, главно издишване, успѣшно да се отстранятъ. Имаме ли случай на астма или туберкуозни заболявания, то бихме могли да допринесемъ много за оздравяването имъ чрезъ подходящи за болния дихателни упражнения. При това ще трѣбва да отбележимъ колко много вредно е, ако пушачтѣ, преди дълбокото вдишване, заедно съ въздуха, вдишва и пушека отъ своята цигара. Това инхалиране на дробоветѣ съ тютюневия пушекъ е безкрайно вреденъ навикъ.

Ясно е, че редовното систематическо гимнастикуване на дишането е една повеля за всѣки разуменъ човѣкъ. И като имаме предвидъ колко малко сж разбрали смисъла на дишането и колко малко сж упражнявани въ **изкуството да дишатъ**, не можемъ освенъ дебело да подчертаемъ, че особено при децата, трѣбва да насадимъ навика къмъ основно изучване и упражняване на тѣй важното за здравето — дишане.

* Тканъ въ която се образуватъ многобройни пъпчици наречени „туберкулии“.

Д-ръ КИРИЛЪ ЙОРДАНОВЪ
училищенъ лѣкарь — Варна.

Варна е градътъ на
слънцето, посете го
за да закрепите тѣло-
то и духатъ си!

ЛЪТОВИЩЕНЪ ПРЕГЛЕДЪ

Професоръ Балабановъ справедливо на- рече Варна градътъ на слънцето.

Природата е била щедра къмъ черно- морската красавица: въ нея ласкитѣ на слън- цето съ изобилни, въздухътъ — чистъ, а мо- рето изпълнено съ чаръ и красота.

Презъ лътото хиляди чужденци и бъл- гари намиратъ отдихъ, покой, и бодростъ край брѣгътъ на стариятъ Одесусъ.

Тази година морскитѣ бани се откриха малко по-рано: топлитѣ на 17 май, а студе- нитѣ на 18 сжщия месецъ.

Хубавитѣ слънчеви дни, привлѣкоха на плажа първитѣ лътovníци.

По настоящемъ се къпятъ ежедневно въ морето надъ 100 души.

Ще минатъ още дни и плажътъ ще по- чернее отъ обгорелитѣ тѣла на къпящитѣ се.

Градътъ на слънцето ще се съживи и морето ще запѣе свойтѣ волни пѣсни, источ- ници на красота, здраве и младостъ.

*

Българскиятъ Палермо привлича годиш- но нѣколко хиляди чужденци.

Пристигнаха вече първитѣ гости: една група чехски артисти отъ Прага.

Тѣ ще останатъ презъ цѣлото лѣто край хубавия брѣгъ на „Св. Константинъ“.

*

Курортната дирекция прави всичко възможно да рекламира Варна не само въ чужбина, но и въ вътрешността на страната.

По всички български влакове тази годи- на ще бждатъ сложени хубави пейзажи илю- стриращи прелѣститѣ на Черноморската ца- рица.

Ще се поставятъ художествени реклам- ни плакати открояващи живописнитѣ варнен- ски брѣгове, бани и околности, и по всички български гари.

*

Похвална е инициативата да се разши- ри главния входъ на морската градина съ още две странични врати.

Това ще позволи и при най-голѣмата на- वालीца движението да бжде свободно.

На челно мѣсто прѣдъ главния входъ ще бждатъ поставени плакати съ надписи: „Варна ви предлага: въздухъ, море, слън- це и грозде“ . . .

Тази година Варненската община е ре- шила да украси нѣкои отъ улицитѣ близо до морската градина, алеитѣ на сжщата и онѣзи край морскитѣ бани съ зеленина, кра- сиви цвѣтя и пълзящи треви.

Красивъ кътъ отъ Варненското крайбрѣжие

Окрасени сж вече съ художествени фи- гури отъ цвѣтя алеитѣ на булевартъ „Слив- ница“.

Тѣ представляватъ една чудесна гледка за окото.

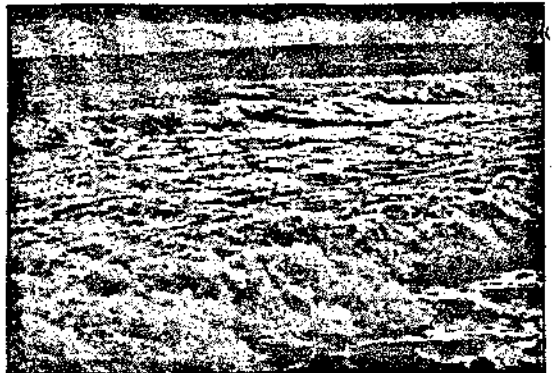
Започнато е сжщо украсяването на але- итѣ при морскитѣ бани,

*

Тязи дни ще бждатъ пуснати отъ Ку- рортната дирекция една серия художествени картички — репродукции отъ художника Иванъ Христовъ.

Картичкитѣ илюстриратъ изгледи отъ морскитѣ бани, Аладжа манастиръ, Аспару- ховата кула и прелѣстнитѣ морски брѣгове.

Тѣ сж изработени на трицвѣтенъ печатъ въ нашата държавна печатница.

Морето носи тиха радостъ за душата, сила и енергия за тѣлото. Поемете поне веднажъ съ пълни гърди аромата на соле- ната влага и вие ще почувствувате какъ тѣлото ви настойчиво жадува за златнитѣ ласки на слънцето и за нежнитѣ цѣлувки на морския вѣтрець!

Морето е златна люлка за душата. При него ние забравяме скръбта и неволята! Морето е источникъ на здраве!

ИЗЪ КУЛТУРНИЯ ЖИВОТЪ НА ВАРНА

Заслужено чествуване

Всеуважава-нияятъ и всеоби-чанъ маститъ бъл-гарски и ерархъ Варненски и Пре-славски митропо-литъ Симеонъ е единъ отъ най-го-лѣмитъ наши без-заветни деятели и борци за нашата политическа и ду-ховна независи-мостъ.

Той е живата история на българ-ския народъ, съ-вѣстата на българ-ската душа и стъл-бътъ на родната ни църква.

Пътътъ на дѣдо Симеона е много дълъгъ: той започва отъ тъмнитъ дни на нашето

робство и минава отсамъ предѣла на нашето освобождение и възраждане.

Маститиятъ старецъ носи въ своята го-лѣма и велика душа сълзитѣ и възторзитѣ на българския народъ, той преживя много горчиви български дни и има щастието да види България въ днитѣ на своя културенъ и духовенъ напредъкъ.

На 23 май българскиятъ народъ чествува 98-та годишнина на дѣдо Симеона, той за-свидетелствува своята дѣлбока почитъ и обичъ къмъ стария иерархъ.

По този случай въ Варна се устрои скромно тържество на великия и святъ ста-рецъ. Присѣтствуваха и голѣма частъ отъ членовѣтъ на Съюза на техническия перио-диченъ печатъ въ България. Дѣдо Симеонъ бѣ провъзгласенъ за почетенъ членъ на сѣщия.

Поклонъ предъ свѣтлата осанка на все-обичния святъ старецъ.

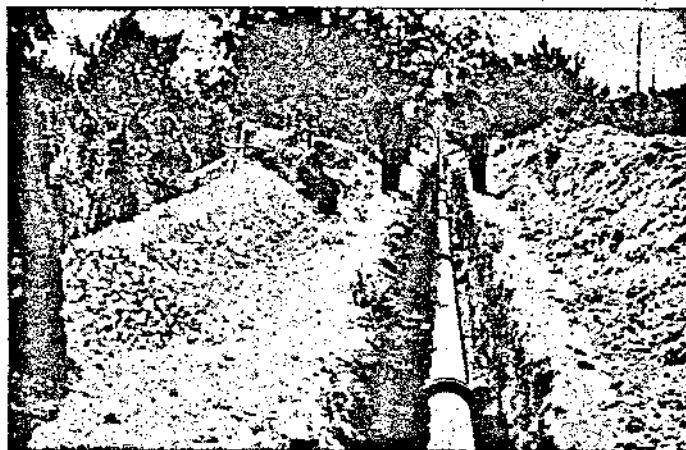
Х Р О Н И К А

На 29 т. м. въ заседателната зала на Варненската търговска камара, при подобающа тържественостъ, се откри първото заседание на Варненския общински съветъ. Отслуженъ бѣ водосвѣтъ отъ Епископъ Андрей, който пожела творческа дейностъ на всички, като ги благослови. Кмета на града г. инж. Мустаковъ направи кратко експозе, въ което изтъкна значението на общинскитѣ съвети и се спрѣ обширно върху предстоя-щитѣ мероприятия, които предстоятъ да се реализиратъ. На експозето на г. кмета, отъ името на всички общински съветници отго-вори г. Петъръ Стояновъ.

Постройката на новата модерна кланица въ Варна върви усилено. Предполага се, че до края на текущата година ще бжде привършена грубата конструкция, включително и покрива, безъ мазилката. Идната година ще се извърши монтирането на машинитѣ и най-късно презъ м. септемврий кланицата ще бжде пустната въ действие.

Варненската община е издала заповѣдь, съ която налага редица мѣрки за запазване чистотата на града и общественото здраве. Издадена е сѣщо друга заповѣдь, съ

която се забранява хвърлянето по тротоаритѣ и улицитѣ амбалажни хартии, остатъци отъ плодове, кесии отъ бонбони, цигарени и кибритени кутии, и др. Забранява се сѣщо замърсяването на улицитѣ отъ каруци, които нѣсятъ варъ, бои и пр., а така сѣщо и хо-денето по естествена нужда вѣнъ отъ опре-дѣленитѣ мѣста. За изпълнението на горнитѣ наредби ще се следи най-строга и наруши-телитѣ ще бждатъ наказвани съ парични глоби.

Моментъ при полагане на тръби въ водопр. Батова - Варна